

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ

Բ Ո Ո Ս Բ Ն Ա Յ Ա Տ

Ընկողմանած . քր Բոսս խոնջ ու նրկուն .
Ան աշխատէ՛ր քր կային մեջ օրն ի բուն .
Յարդարկով ետն իր մանիւն ուր ուր քր՝
Արդունալից գրիւններուն խով կը նիւնէր :

Արեւն սուս կուտան ցորեն ու զարի .
Հարուս քր ծերն , բայց մեհն ունէր արդարի .
Իր ջաղացին ջուրը չունէր տղիւ մը գեջ ,
Զիկար դրժով իր դարբնոցի կրակին մեջ :

Արծաթ մօրուն քր գերդ ստուակ մ'ապրիլի .
Իր բարդը քնա՛ւ չէր ուիշի , ո՛չ ալ խորշիլի ,
Զի երբ տեսնէր ինքն հասկաքաղ տղիկ մ'հեկ՝
Կ'ըսէր , Դիտմա՛ք գետնն հասկեր քափեցիք :

Այլ մարդը շեղ ճամբաներէ չէր քալէր .
Ճերմակ կրտսան անքիծ քաշին կը վայէր .
Ի՛նչ աղատներու կողմն իր բերքի մեծ մասին
Պարկերն իրեն աղբիւրներ միշտ կը հոսին :

Բարի տանէր՝ հաւասարիւն ազգական՝
Առաստանն՝ ալ սնեւող քր սակայն .
Քան գեղեցիկ երիտասարդ մ'աւելի
Մեծ ծերունին կը բուր կամանց հաճելի :

Իր նախնական ակին դարձող ծեր մ'աղու
Յեղեղուկին կ'անցնէ յաւերժ օրերու .
Երիտասարդը բոց ունի աչքին մեջ ,
Բայց ծերին աչքն ալ կ'ունենայ լոյս մ'անշեջ :

Ինքն այն գիշեր կը հանգչէր մօ՛ջը պեսպիս
Երկուններուն՝ որ փղատակներ են կարծես ,
Հրճողներն ալ մո՛ւր քոկեր՝ հո՛ն կ'առնեն քուն .
Հին աշեններն այսպէս քր կեանքը մարդուն :

Դասաւոր մը կ'իշխէր հրեայ գեղերուն .
Երկիրն , ուր մարդ կը քափառէր վաշխառն՝
Հրականերու ոտնանշեն վրդովուած ,
Զբրնեղեղին տակին քոյն քր ու բաց :

Ինչպիսի Յակոբն , ինչպիսի Յուդիթն ,
Մաղարբի փայ ստուած քր ծերն՝ աչքը փակ . . .
Բայց արդ՝ զրկումն վերաւ երազ մ'իջաւ ցած
Երկնի դուռնէն՝ որ բերաւ մը մնացած :

Երազն ա՛յս քր . Բոսս տեսա իր պորտին
Բուսնող կաղնին որ երկնի մօտ քր արդին .
Շրդարայի պէս ցեղ մը անկէ կ'ելլէր վեր , [նէր :
Արայ մ'կ'երգէր վարն , վե՛րն աստուած մը կ'մեռ :

Հոգւոյն ծայնով կը մտնէր ծերունին .
«Ի՛նչպէս կ'ըլլայ այդ ինձմով , չե՞ս անհետարին .
Տարիներուս քիւր եղած է ուրսուն ,
Ո՛չ կին ունիս , ո՛չ ալ զուակ սիրասուն :

«Շատնց արդին՝ ան որ ինձ հետ կը ճեղք՝
Թողուց իշխա , քուր ընտելու հաւար , Տէր .
Եւ իրարու հետ դեռ կ'ապրին ողեւած ,
Ան կիս մը ողջ , ես ինքն ալ կիս մը մեռած :

«Յեղ մը ինձմէ ծնի՛ , չեմ հասար ես ասոր .
Կարելի՞ է որ ունենաւ սերունդ նոր .
Երիտասարդն ունի օրեր պանծալի ,
Դիշերէն տուն՝ յաղթանակ՝ մը կը ծնի :

«Բայց կը դողայ ծերը ցորտին՝ պէս ցեղուն .
Այրի՛ մեկնի՛ կ'եմ , փրաւ իշխէր է իրկունն ,
Հոգիս , ո՛վ Տէր , կը հակի դի՛ւս ի դաւթան՝
Զուրին հաղթող ծարաւ եզի մը նրման :

Աս կը խօսէր երազին մեջ արտաքին ,
Քրնարարալի աչքն Աստուծոյ դարձնաւ .
Զրգար մայրին՝ քե կենայ փա՛րդ մ'իւր ստորուն ,
Ան ալ չըզգայ՝ քե կին մը կար ոտքին մօտ :

Երբ կը մտափէր , Մովսարացի կին մը՝ Հոռոյ՝
Իր ոտքին տակ կը ընկողմնած ո՛չ անփոք .
Այլ կ'ըսպասէր ճառագայթի մ'անմաւօր՝
Երբ զարթումի ճանաչէր լոյսն անաղօտ :

Զի գիշեր ծերն՝ քե կին մը կար հոն իր դին ,
Հոռոյն ալ անգի՛տ քր Աստուծոյ խորհուրդին .
Շեշի խորհրդէր կ'արձակէր բոյր մ'հոտնան ,
Յայդի փշմունքն ալ կ'օրօրէն Դաղգաղան :

Հարսանեկաւ քր մուրք , վե՛ն ու շրկող .
Հեշտակներ զանց կը բռնէին այժմ այն տեղ ,
Զի գիշերին մեջ կը դիտէր վար ու վեր
Կապոյտ բանի մ'անցնէ՛ր որ քեւի կը նմանէր :

Բոսս ֆնացած՝ կը խառնէր շունկն իր լանջին
Մաւնէն սանող առուակի խոյ կարկաշին.
Բնութեան փաղցրիկ ամիսներէն մէկն էր, որ
Շուշան ծաղիկ կ'ունենեաւ դաշտ ու բլուր:

Հոռի կը խոխար, կը ֆնէր Բոսս, սեւ էր
Հօշին բոժոժը կը ֆնէր դանդաղօք. [խոսն,
Բարձրին կ'իջնէր քարոյն վայելքն. այն ժամն էր
Ուր ջուր խրմել կ'երթան հանքաւոր առիւծներ.
Թարգմ. Ե. Ե. Գ.

Սաղաղ էր Ուր, անդորր էր Եւ Երեւոյթ.
Կը կիսուածնէն սասղերն երկնի խորքը մուր.
Նորք՝ շինջ մանկիլը կը շողայ նրբամիտ
Մարկներուն մէջ. ու Հոռի կ'ըսէր խրոմին՝

Անշարժ, ֆողին սակին իր այլը յառած.
«Անկերջ ամբան ո՞ր հընձողը, ո՞ր սասուածն,
Անհո՞գ՝ զացած ասեմն՝ քողած էր մէկդի
Այդ սասղերու արջին մանկուղը ոսկին»:
Վ. ՀԻԻԿՈ

ՎՈՐՍՈՒՄԸ ԺԱՄԱՆԱԿԸ

Ո՛րքան ֆիչ զորժ այնքան շաճֆի եւ շաղտնիկ փոխարէն.

Անուշ հոգեւ կը շնչունեն օրերնիս.

Սնունդ վոճնակն ամաւորուն կը հալածէ մեզ սասիկ,
Մեզ կը ֆըշէ, մեզ կը շափէ. ու կ'անցնի պանն օգտակար...

«Հաղը երթաւ պիտի տեսնել, վաղն, այն հիւանդն իր տան մէջ.

Վաղը, դոն նոր քաջուած գիտնէ այն՝ պիտի նորին առնել ձեռք.

Վաղը, ըսեմ պիտի, հոգիս, քե եւ ֆեզ ո՛ւր կը տանիս.

Վաղը արդար եւ զօրաւոր պիտի ըլլամ... ոչ այսօր»:

Այսօր, սակայն, ի՛նչ զրգանքներ, ի՛նչ երբողեսաց, ի՛նչ այցել.

Ու մեր քիչի բաժաններուն շուրջը ի՛նչպէս կը վըխտայ

Անկարելիի պարը անբողջ, ա՛խ, մախաբոյժ պարսերուն.

Այսպիս անգործ կը մնան Եւ սիրք Եւ խորհուրդն Եւ գիտնէ.

Ու մինչ մարդիկ իրար կ'ունեն ֆաշկրտնաշով կեանքներին,

Բուն ճըշմարիտ պարսէն ըստներին մէջ կ'ըստասէ, հոն, կամֆին:

Դանիրէ

ՍԻԻԼԻ ԲԻԻԻՏՈՒ

Թրգմ. Թ. Ե. Գ.

ՍԵՐՏՍ Ե ԲԱՐՔ

Սիրս է քարի. չեմ ցանկար ոչ մէկ անձի ոչ մէկ շարիփ.

Բայց ուրիշին մտքած եզին կ'ուզեմ շաճիլնս առնել.

Ու, հակառակ ֆաղջըր քարիս, կը փափայիմ վերջապէս

Ու մըտաւր կ'առաջանիս արագունի ֆիչ մը ձիս:

Արդար եմ եւ. ու կ'զգամ քե ապրատ մ'է ինձ հաստատ.

Եւ սակայն, մինչ նախարակիս մը կը նետեմ այդ մարդուն,

Կ'երթամ քաղմիլ կոշտնիքն մէջ, զոր խնայասէր հայր մ'երթնեմ

Է պատաստէր, մեծ ջանքերով, իմ սպաւոյ զուարճանքիս:

Ուղղակի եմ. իմ ըստառածքս չեմ պարսի ոչ ոքի.

Բայց իմն չի հաջն այն որ իմ հասկերուս մէջ կը խըշշայ.

Ժամանակոյ յոյ՜ մեռնեմնով աղքատ մեծ դաշտերու:

Չիս գիտցնող այս անդադրում կոտորածին մէջ, այսպէս,

Բընութենէն նըշանակուած, կը ինմանա՛ւ կը ծաղիկն,

Ճիւղի մը տրիւնաւորու եւ անմեղուկ ծաղիկն պէս:

Դանիրէ

ՍԻԻԼԻ ԲԻԻԻՏՈՒ

Թրգմ. Թ. Ե. Գ.

